

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 10 від «28» травня 2020 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ЛОГІКА/
LOGIC**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

Освітній ступінь	бакалавр / bachelor
Галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technologies
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки / Computer Sciences
Спеціалізація	Комп'ютерні науки / Computer Sciences

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: Л.О. БОРОВСЬКА, кандидат філософських наук, доцент,
С.О. ГУДКОВ, кандидат філософських наук, доцент,
А.А. КРАВЧЕНКО, доктор філософських наук, професор.

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та політології «30» червня 2020 р., протокол № 30.

Рецензенти: А.Ю. МОРОЗОВ, доктор філософських наук, доцент,
П.Г. ДЕМІДОВ, кандидат технічних наук, доцент.

ЛОГІКА/ LOGIC

РОБОЧА ПРОГРАМА/ COURSE OUTLINE

Освітній ступінь	бакалавр / bachelor
Галузь знань	12 Інформаційні технології / Information Technologies
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки / Computer Sciences
Спеціалізація	Комп'ютерні науки / Computer Sciences

1.СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (семінарські) заняття / МК	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Логіка як наука та її значення.	12	2	2	8	О, ЕК
Тема 2. Історичні етапи становлення логіки.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 3. Семіотичний характер логіки.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 4. Логічні закони мислення.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 5. Поняття як форма мислення.	15	4	4	7	О, ЕК, ТЗ
Тема 6. Логічні операції з поняттями.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 7. Судження та відношення між ними.	15	2	2	11	О, ЕК, ТЗ
Тема 8. Складні судження.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 9. Умовивід.	15	4	4	7	О, ЕК, ТЗ

Тема 10. Індуктивні умовиводи.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 11. Доведення та спростування.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 12. Гіпотеза.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ
Тема 13. Основи теорії аргументації та критики.	15	4	4	7	О, ЕК, ТЗ
Тема 14. Аргументація і комунікація.	12	2	2	8	О, ЕК, ТЗ, ККР
Разом	180/6	34	34	112	Екзамен

Скорочення:

О – опитування;

ЕК – експрес-контроль;

ТЗ – творче завдання;

ККР – комплексна контрольна робота.

2.ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ), ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год
1	2	3
<p>Знати: об'єктно-предметну сферу логіки як науки, її місце в системі сучасних наук.</p> <p>Вміти: визначати предмет та об'єкт логіки, використовувати формалізацію як метод логіки.</p>	Тема 1. Логіка як наука.	12
	План лекції	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття логіки як науки. 2. Об'єктно-предметна сфера логіки як науки. 	
	<p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи розвитку логіки. 2. Місце логіки в системі сучасних наук. 3. Співвідношення формальної і діалектичної логіки. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 6, 8,10,13. <i>Інтернет-джерела:</i> 18-19.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Скласти словник термінів. 2. Підготуватися до дискусії: «Теоретичне та практичне значення знання логіки». 3. Виконати презентацію: «Значення логічної культури в пізнанні та практиці». 	2
		8

<p>Знати: історію розвитку логіки як науки, її місце в системі сучасних наук.</p> <p>Вміти: аналізувати концепції класичної логіки.</p>	<p>Тема 2. Історичні етапи становлення логіки.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історичні етапи становлення класичної логіки. 2. Виникнення некласичних логік. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення першої логічної теорії Аристотелем. 2. Логіка Нового часу. 3. Математизація формальної логіки в XIX-XX ст. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 6, 8, 10, 13. <i>Інтернет-джерела:</i> 18-19.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Скласти словник термінів. 2. Підготуватися до обговорення на круглому столі: «Основні характерні риси схоластичної логіки». 3. Виконати презентацію: «Особливості силогістики і теорії аргументації в філософських ученнях Стародавньої Індії». 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
---	---	--------------------------------------

<p>Знати: характеристики мови як знакової системи та її функції.</p> <p>Вміти: розрізняти предметне й смислове значення знаку, об'єктну мову і метамову.</p>	<p>Тема 3. Семіотичний характер логіки.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мова як знакова система. Основні функції мови. 2. Семіотика як наука про знаки. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предметне і смислове значення знаку. Виміри знакового процесу. 2. Синтаксис, семантика, прагматика. Рівні знакового процесу. 3. Об'єктна мова і метамова. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 6, 8, 10, 13. <i>Інтернет-джерела:</i> 20, 24, 25.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Скласти словник термінів. 2. Підготуватися до дискусії «Логіка і абсурд: чи сумісні ці речі?». 3. Виконати презентацію: «В чому суть синтаксичних та семантичних порушень». 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
--	---	--------------------------------------

<p>Знати: сутність законів формальної логіки, помилки, що можуть виникати при їх використанні.</p> <p>Вміти: правильно застосовувати логічні закони на практиці.</p>	<p align="center">Тема 4. Логічні закони мислення.</p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закономірний характер процесу мислення. 2. Логічні закони як вираження основних принципів правильного мислення. 3. Значення знання законів логіки для правильного мислення. <p align="center">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон тотожності, його зміст і значення. 2. Закон суперечності. Його сутність та вимоги. 3. Закон виключеного третього: визначення, вимоги до побудови правильних міркувань. 4. Значення закону достатньої підстави для правильності міркувань. <p align="center">Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 7, 8, 10, 12. <i>Інтернет-джерела:</i> 18.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Скласти словник термінів. 2. Побудувати зведену таблицю типових помилок, що трапляються при порушенні законів логіки та проілюструвати її власними прикладами для проведення кейс-стаді. 3. Розв'язати логічні вправи з теми. 	<p align="center">12</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">8</p>
--	---	--

<p>Знати: сутність, структуру, види понять та відношення між ними.</p> <p>Вміти: визначати істинність і хибність понять та аналізувати відношення між ними.</p>	<p align="center">Тема 5. Поняття як форма мислення.</p> <p align="center">План лекції 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика імені. 2. Відношення іменування. Принципи відношення іменування. <p align="center">План семінару 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мовні форми вираження понять. 2. Ім'я та поняття. 3. Сутність та логічна структура поняття. <p align="center">План лекції 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика поняття. 2. Класифікація понять та відношення між ними. <p align="center">План семінару 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логічні прийоми формування поняття. 2. Істинність та хибність понять. 3. Круги Ейлера як засіб аналізу відносин між поняттями. <p align="center">Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 10-13. <i>Інтернет-джерела:</i> 20, 25.</p> <p align="center">Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Доповнити словник термінів. 2. Підготуватися до обговорення на круглому столі: «Чим має оперувати логіка: іменами чи поняттями?». 3. Скласти кейси рішення логічних вправ по темі. 	<p align="center">15</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p> <p align="center">7</p>
---	---	--

<p>Знати: логічні операції обмеження та узагальнення понять, правила поділу понять та типові помилки при їх здійсненні.</p> <p>Вміти: здійснювати логічні операції з поняттями.</p>	<p>Тема 6. Логічні операції з поняттями.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логічні операції з поняттями. 2. Значення вмінь здійснювати логічні операції з поняттями для теоретичної та практичної діяльності. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення поняття та їх види. 2. Логічні операції обмеження та узагальнення понять. 3. Правила поділу понять та типові помилки. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 10-13. <i>Інтернет-джерела:</i> 20, 25.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та розуміти значення логічних термінів, котрі виносяться на опрацювання. Доповнити словник термінів. 2. Скласти таблицю типових помилок, що трапляються при порушенні правил логічних операцій над поняттями. 3. <i>Скласти кейси рішення логічних вправ по темі.</i> 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
---	--	--------------------------------------

<p>Знати: визначення суджень, їх структуру та класифікацію; табличне значення логічних сполучників.</p> <p>Вміти: використовувати логічний квадрат для визначення відношень між судженнями.</p>	<p>Тема 7. Судження та відношення між ними.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика судження та його структура. 2. Прості судження та відношення між ними. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судження як форма мислення. 2. Класифікація суджень. 3. Логічні зв'язки між категоричними судженнями. Логічний квадрат. 4. Розподіленість термінів у судженні. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 7, 12, 14-17. <i>Інтернет-джерела:</i> 19, 21.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. Доповнити словник термінів. 2. Підготувати презентацію «Відношення між судженнями за «логічним квадратом». 3. Скласти кейси рішення логічних вправ по темі. 	<p>15</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>11</p>
---	---	---------------------------------------

<p>Знати: види складних суджень, їх структуру та класифікацію.</p> <p>Вміти: визначати істинність та хибність складних суджень.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 8. Складні судження.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види складних суджень. 2. Роль суджень в теоретичній та практичній діяльності юриста. <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єднальні (кон'юнктивні) судження. 2. Розподільні (диз'юнктивні) судження. 3. Умовні (імплікативні) судження. 4. Таблиця істинності та хибності складних суджень. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 7, 12, 14-17. <i>Інтернет-джерела:</i> 19, 21.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. Доповнити словник термінів. 2. Скласти зведені таблиці істинності та хибності складних суджень. Проілюструвати їх власними прикладами. 3. Виконати логічні вправи по темі. 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
---	--	--------------------------------------

<p>Знати: сутність, структуру та види умовиводів; правила побудови складних і складноскорочених силогізмів.</p> <p>Вміти: робити дедуктивні умовиводи, визначати фігури та модуси категоричного силогізму.</p>	<p>Тема 9. Поняття умовиводу. Дедуктивні умовиводи.</p> <p>План лекції 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття умовиводу. 2. Класифікація умовиводів. <p>План семінару 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи і правила побудови безпосередніх умовиводів. 2. Фігури, модуси і правила категоричного силогізму. 3. Полісилогізми. <p>План лекції 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дедуктивний умовивід: поняття, основні види. 2. Види умовних, розділових та умовно-розділових силогізмів. <p>План семінару 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Умовний силогізм. 3. Розділово-категоричний силогізм. 4. Умовно-розділовий силогізм. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 6, 8-10, 13. <i>Інтернет-джерела:</i> 20.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. 2. Створити алгоритм побудови та перевірки простого категоричного силогізму за допомогою колових схем. 3. Скласти кейси рішення логічних вправ по темі. 	<p>15</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>7</p>
--	--	--

<p>Знати: сутність, структуру та види індуктивних умовиводів й умовиводів за аналогією.</p> <p>Вміти: робити індуктивні умовиводи та умовиводи за аналогією; визначати причинно-наслідкові зв'язки.</p>	<p>Тема 10. Індуктивні умовиводи.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика індуктивних умовиводів. 2. Умовиводи за аналогією. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повна індукція та неповна індукція. 2. Наукова індукція. Методи визначення причинно-наслідкових зв'язків. 3. Умови підвищення достовірності висновку умовиводів за аналогією. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 6, 8-10, 13. <i>Інтернет-джерела:</i> 20.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. 2. Підготувати презентацію «Наукова індукція, як метод встановлення причинно-наслідкових зв'язків». 3. Скласти зведену таблицю правил утворення безпосереднього умовиводу (обернення, перетворення і протиставлення предикату), навести власні приклади їх порушення для проведення кейс-стаді. 4. Розв'язати логічні вправи з теми. 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
---	---	--------------------------------------

<p>Знати: поняття доведення та спростування; їх логічну структуру.</p> <p>Вміти: уникати логічних помилок в процесі доведення та спростування.</p>	<p>Тема 11. Доведення та спростування.</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття доведення та спростування. Їх логічна структура. 2. Роль доведення та спростування у процесі наукового пізнання. <p>План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та логічна структура доведення. 2. Логічні помилки в процесі доведення. 3. Поняття та способи спростування. 4. Логічні помилки в ситуації спростування та можливість їх уникнення. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 7, 12, 14-17. <i>Інтернет-джерела:</i> 19, 21.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. 2. Підготувати презентацію «Софізм як особливий вид інтелектуального шахрайства». 3. Скласти кейси рішення логічних вправ по темі. 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
--	--	--------------------------------------

<p>Знати: сутність гіпотези як форми мислення та логічну структуру доведення та спростування гіпотез.</p> <p>Вміти: будувати гіпотези та застосовувати логіку їх доведення та спростування в практичній діяльності.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 12. Гіпотеза.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гіпотеза як форма розвитку наукового знання та вид умовиводу. 2. Логічна природа гіпотез та їх роль в пізнанні. <p style="text-align: center;">План семінару</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття гіпотези як форми мислення 2. Основні етапи побудови гіпотез. 3. Види гіпотез. 4. Перевірка гіпотез. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 7, 12, 14-17. <i>Інтернет-джерела:</i> 19, 21.</p> <p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. 2. Підготувати власний приклад висування та доведення гіпотези. 3. Підготуватись до обговорення на круглому столі: «Доказ і підтвердження: спільні ознаки та відмінності». 4. Підготувати презентацію на тему: «Евристичні можливості гіпотези як форми мислення». 	<p>12</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>8</p>
---	--	--------------------------------------

<p>Знати: сутність, логічну структуру та види логічної суперечки.</p> <p>Вміти: розробляти стратегію та тактику суперечки, здійснювати логічні операції та прийоми ведення діалогу.</p>	<p>Тема 13. Основи теорії аргументації та критики.</p> <p>План лекції 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття логічної суперечки та її види. 2. Основні вимоги до процесу комунікації у формі суперечки. <p>План семінару 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура суперечки. 2. Стратегія та тактика логічної суперечки. 3. Вимоги до проведення суперечок. <p>План лекції 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аргументація як сукупність засобів переконуючого впливу у комунікативному процесі. 2. Поняття про критику. Види критики. <p>План семінару 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про аргументацію. Структура аргументації. 2. Форма аргументації та її види. 3. Техніка аналізу аргументації. <p>Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 9,11. <i>Інтернет-джерела:</i> 20, 22-25.</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання. 5. Підготувати кейс з таблицею коректних та некоректних прийомів, що використовуються в процесі аргументації та критики. Навести власні приклади. 6. Підготуватися до обговорення на круглому столі: «Характеристики дискусії як виду спору». 	<p>15</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>7</p>
---	--	--

Знати: специфіку діалогічного характеру запитально-відповідальної форми комунікації та критичного мислення як способу міркування.	Тема 14. Аргументація і комунікація.	12
Вміти: визначати логічну структуру запитань та їх види; уникати помилок, що пов'язані з порушенням правил щодо запитань.	План лекції	
	1. Діалогічний характер запитально-відповідальної форми комунікації. 2. Критичне мислення як спосіб міркування.	2
	План семінару	
	1. Логічна структура запитань та їх види. 2. Правила щодо запитань та помилки, що пов'язані з порушенням цих правил. 3. Обумовленість відповідей змістом запитань. 4. Об'єкт та засоби критичного мислення.	2
Список рекомендованих джерел <i>Основний:</i> 1-5. <i>Додатковий:</i> 9,11. <i>Інтернет-джерела:</i> 20, 22-25.		
Завдання для самостійної роботи:		
	1. Знати визначення та скласти словник термінів, котрі виносяться на опрацювання.	8
	2. Знати правила щодо запитань і відповідей та помилки, що пов'язані з порушенням цих правил.	
	3. <i>Підготувати презентацію: «Об'єкт та засоби критичного мислення».</i>	
Всього		180

** Курсивом визначено інтерактивні завдання*

3.СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Конверський А.Є. Логіка: Підручник 2-е вид. виправлене / Є.А. Конверський. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. – 391 с.
2. Алфьоров С.М. Логіка для юристів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С.М. Алфьоров. – Київ : КНТ : Дакор, 2016. – 131с.
3. Жеребкін В.Є. Логіка : Підручник / В.Є. Жеребкін. – 8-ме видання, стереотипне. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2015. – 255с.
4. Хоменко І.В. Логіка для юристів: підручник.– К.:Юрінком Інтер, 2004.– 212 с.
5. Кулагін Ю.І., Войцицька І.В. Логіка: навч. посіб. / Ю.І.Кулагін, І.В. Войцицька. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 94 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці КНТЕУ

Додатковий

6. Гладунський В.Н. Логіка для студентів економічних спеціальностей : Навч. посібник. – Л. : Афіша, 2002. – 359 с.
7. Гуссерль Э. Логические исследования: Прологомены к чистой логике. Перепечатка с изд. 1909 г. – К.: Вентури, 1995. – С. 9-51.
8. В.Д. Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін. Логіка: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д. Титов, С.Д. Цалін, О.П. Невельська-Гордєєва та ін.; За заг. ред. проф. В.Д. Титова. Х.: Право, 2005. – 208с.
9. Тягло А. В. Критическое мышление на основе элементарной логики. – Харьков: Центр усовершенствования социологического образования, 2001.
10. Конверский А. Е. Теория и ее обоснование. – К.: Центр практической философии, 2000.
11. Уемов А.И. Основы практической логики. – Одесса: Издательство ОГУ им. И. И. Мечникова, 1997.
12. Попович М. Перспективы логики в методологии науки // Логика: Перспективы развития: Сборник науч. статей / Под ред. А. Е. Конверского. – К.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2006.
13. Ішмуратов А. Т. Вступ до філософської логіки: Підручник для студентів та аспірантів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – К.: Абрис, 1997. – С.8-16.
14. Carnap R. Ueber Protokollsätze. — “Erkenntnis”, 1932/1933, Bd. 3, Heft 3, S. 215—228.
15. Popper K. R. Logik der Forschung. Wien, 1935.
16. Schlick M. Die Kausalität in der gegenwärtigen Physik. — “Die Naturwissenschaften”, 1931, Bd. 19, № 7, S. 145—162.
17. Wittgenstein L. Tractatus Logico-philosophicus, 1922.

Інтернет-ресурси

18. Георг Вільгельм Фрідріх Гегель Наука логіки
https://pidruchniki.com/1298010837678/filosofiya/georg_vilgelm_fridrih_gegel_1770-1831
19. Рене Декарт «Рассуждение о методе, чтобы верно направлять свой разум и отыскивать истину в науках», <https://audiobook-mp3.com/audio-20385-rassuzhdenie-o-metode-chtoby-verno-napravljat-svojj-razum-i-otyskivat-istinu-v-naukakh>
20. Арно А. Логика, или искусство мыслить <https://www.yakaboo.ua/logika-ili-iskusstvo-myslit.html>
21. Поппер К. Логика и рост научного знания.
<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/POPPER.HTML>
22. Шопенгауэр А. Эристика или Искусство побеждать в спорах.
<http://booksonline.com.ua/view.php?book=143041>
23. Рассел Б. Искусство мыслить
<http://booksonline.com.ua/view.php?book=44894>
24. Кэррол Л. Логическая игра <http://booksonline.com.ua/view.php?book=28975>
25. Делез Ж. Логика смысла <http://booksonline.com.ua/view.php?book=113442>